

РЕЦЕНЗИЯ

От доц. д-р Катя Николова Тодорова д.м., вътрешен член на научното жури
по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“

I. Общо представяне на процедурата и кандидата:

I.1. Сведение за процедурата:

Конкурсът за заемане на академичната длъжност (АД) „Доцент“ по научна специалност в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление, 7.1 Медицина, научна специалност „Ендокринология“ за нуждите на Научно-Изследователския Институт (НИИ) при МУ- Плевен, е обявен в ДВ, бр. 26/13.03.2026г. Със заповед № РК 1313-/28.04.2026г. на Ректора на МУ- Плевен, проф. д-р Д. Димитров дм, е определен състава на Научното жури по процедурата и решението на първото несприсъствено заседание е да представя рецензия, като вътрешен член за МУ- Плевен.

Като единствен кандидат в конкурса участва д-р Веселина Евтимова Яначкова дм.

Изискуемия комплект документи и всички научни материали и справки са оформени и предоставени в електронен вид. Документите са предадени в срок, надлежно подредени и съдържат добре оформен доказателствен материал. Представените документи за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент“ са изготвени съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав на в Република България (РБ);(ЗРАСРБ); (<http://mon.bg>, от 05.05.2018), Правилника за приложението му (ПП ЗРАСРБ) и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ- Плевен.

Настоящата рецензия е изготвена съобразно изискванията на ЗРАСРБ и Глава II, Раздел I от ПП ЗРАСРБ.

Нямам общи публикации с д-р В. Яначкова дм и никога не съм работила с нея в научен екип. Считам, че този факт говори за абсолютна обективност с която мога да изготвя рецензията си и да направя обективно заключение.

I.2. Професионално развитие на кандидата:

Д-р Веселина Евтимова Яначкова е родена през 1981 г. в гр. Перник. Завършила е средното си образование в Природо-математическа гимназия „Хр. Смирненски“ в Перник, профил “Биология и химия”, през 1999г. През 2006 г. завършва висшето си образование с отличен успех като магистър, специалност „Медицина“ в МУ-София.

Д-р Яначкова започва своята работна кариера първоначално като медицински представител (2006-2007г.), а след това и като продуктов мениджър (2008-2012г.) в две различни фармацевтични фирми. От ноември 2009 г. - до 2013 г. работи като клиничен лекар в МЦ „Св. Пантелеймон“. Зачислена е като лекар-специализант в Клиника по ендокринология на Медицински институт (МИ) на МВР през 2008г. и придобива специалност по „Ендокринология“ през 2012г. След успешно положен конкурс е

назначена като редовен асистент в Клиниката по ендокринология на МИ на МВР където е работила до 2015г. От м. август 2013г. до сега работи като специалист-ендокринолог в Медицински комплекс "Д-р Щерев", София.

Д-р Яначкова има магистърска степен по „Обществено здраве и здравен мениджмънт“.

През 2019 г. е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка по докторска програма „Ендокринология“ към Катедра по Вътрешни болести на МУ–София. Придобива докторска степен по научната специалност „Ендокринология“ в МУ-София през 2023г.

От м. март 2025г. е назначена като **изследовател в НИИ на МУ-Плевен**, където осъществява научноизследователска дейност.

Членува в четири научни организации- две български и две международни: Българско Дружество по Ендокринология, Българска асоциация по стерилитет и репродуктивно здраве, Международно общество по ендокринна гинекология и Международно общество по менопауза.

Владее писмено и говоримо английски и руски езици на високо ниво (собствена самооценка).

Професионалното развитие на д-р Яначкова е базирано на нейната клинична дейност в областта на Ендокринологията и Вътрешните болести, амбулаторната диагностика и лечение на пациенти с ендокринни заболявания в насока на диагностика и лечение на целия спектър от ендокринни заболявания.

Нейната ежедневна клинична дейност е в областта на репродуктивната ендокринология при мъже и жени.

Като логично продължение на лечебната и дейност са нейните научни интереси и разработки, обобщени в нейния дисертационен труд. Има редица собствени проучвания в различни области на ендокринологията.

Работата на д-р Яначкова като изследовател в НИИ-МУ Плевен е свързана с научноизследователска дейност и участие в научно-изследователски проекти към НИИ- МУ-Плевен от 2025г.

II. Характеристика на научната и методическата дейност на кандидата

II.1. Общо описание на представените материали

Д-р Веселина Яначкова дм е представила научна продукция, която обхваща периода от януари 2009г. до 2026г. Тя е обобщила своята научната дейност по групи, в съответствие на Правилника за развитие на научния състав на МУ-Плевен. Списъкът на нейните научните трудове включва общо **58** заглавия: **1** дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“; **2** глави в международно рецензирано научно издание (книги); **42** научни публикации; **19** участия в научни форуми в чужбина и **20** научни форуми в България; **1** научен проект към НИИ-Плевен. Общо **18** от публикациите на д-р В. Яначкова са в чужди реферирани научни списания с импакт фактор (IF);(**85,7%**), на **14 от тях** **тя е водещ автор**. Резюметата на **18** научни съобщения са публикувани в списания с IF. В **9** научни статии, отпечатани в реферирани български списания, **тя е първи автор**. Д-р Яначкова е водещ автор в общо от **57,5%** от представените пълнотекстови публикации.

II.11. Научна продукция в наукометричен аспект:

Точкуването на наукометричните показатели е представено от кандидата д-р Яначкова по следния начин: Група А - 50 т.; Група В, Показател В4 - 333,6 т.; Група Г общо 200,87т., от които: Показател Г7- 89,50 т., Показател Г8- 91,30 т. Показател Г9- 20 т.; Група Д Общо - 288 т. от които Показател Д 10- 225т.

Към тях добавям Група Е общо 70 т. от които Показател Е15 - 40 т. и Показател Е16-30 т.

Д-р Яначкова представя документ от Централна медицинска библиотека (ЦМБ)- София с общ брой **388** цитирания в научни издания (вкл. чуждестранни източници: Scopus, Web of Science и други свободно достъпни – **379** и български източници от библиотечния фонд на ЦМБ- **9**), с общ **Н индекс 13;** (Показател Д 10- 225т.) **Общият импакт-фактор е 58.76; общият SJR - 13,475** (представен документ от ЦМБ- София)

В предоставения от д-р Яначкова документ 20 "Авторска справка за учебно-преподавателска дейност", е описана извършена рецензионна дейност в две списания, MDPI и BMJ, но **не са представени по-точни данни.**

В документ 15 "Авторска справка за участие в научно-изследователски проекти", **се доказва, че тя има участия в два научно-изследователски проекти към НИИ на МУ-Плевен – 2**, от които един научен проект е текущ, а другият е в процес на стартиране.

Представените от нея публикации по конкурса покриват всички квартали, като преобладават списания от групите Q4 (Clarivate) и Q2 (Scopus). В умерена степен е представен елитния квартал Q1.

Точките от справките, представени от д-р Яначкова, които съм проверила, могат да бъдат признати, във вида, в който са представени.

Съответствие със законодателството на Р. България

От документацията се вижда, че научната продукция на д-р В Яначкова покрива наукометричните критерии на МУ-Плевен за заемане на АД „Доцент” (сумирани брой точки от Група А до Група Г- **584,51**) и надхвърлят минималните национални изисквания (на НАЦИД - **350г.** – за същите групи) за заемане на АД „Доцент”, съобразно законодателството на Р. България.

II. Основни научни, научно-приложни и преподавателски приноси

II. 1. Научна и научно-приложна дейност

Научните трудове на д-р В. Яначкова са основно в областта на конкурсната специалност като разглеждат съвременни проблеми в патогенезата, диагностиката, практиката и лечението на основните ендокринни болести. Д-р Яначкова има свой предпочитания, към които е насочила научно-изследователската си дейност: тиреоидна дисфункция по време на бременност, гестационен захарен диабет, синдром на поликистозни яйчници (СПЯ), затлъстяване, инсулинова резистентност, метаболитен синдром и влиянието им върху репродуктивното здраве, а също така и фармакотерапия и мултидисциплинарен подход в ендокринологията.

В разширената хабилитационна справка на д-р В. Яначкова дм са представени **51 научни приноси**, разделени в **пет направления**, които са оформени като научно-теоретични, научно-методични и научно приложни.

Първото направление е насочено към изучаване на **тиреоидната дисфункция по време на бременност**.

Д-р Яначкова представя научно-теоретичната и клиничната значимост на този проблем в три научни публикации, в които се аргументира необходимостта от създаване на собствени номограми чрез използването на адекватни триместър-специфични интервали на ТСХ, значимостта на провеждане на ранен скрининг за тиреоидна дисфункция (ТД) и възможността за предотвратяване на риска от свръхдиагностика и свръхтерапия при субклинични тиреоидни нарушения по време на бременност.

Научните разработки на д-р Яначкова в това направление имат пионерен и оригинален характер за нашата страна и създават основа за прилагане на популационно-специфичен и индивидуален подход при оценката на ТД и нейното лечение.

Второто направление е ориентирано към изучаване на **гестационния захарен диабет (ГЗД)**

В рамките на осем публикации, от различен научен фокус са изучавани сложните регулации на майчините въглехидратни и метаболитни нарушения през бременността в патогенетичен аспект и взаимосвързаността между дисрегулираните тиреоидна и плацентарна функции и нарушенията във въглехидратния метаболизъм. На базата на проучванията от дисертационния труд е обоснована необходимостта от провеждане на ранен скрининг за ГЗД, чрез провеждане на ОГТТ, в първия триместър на бременността с цел ранна идентификация на рисковите бременни жени, с възможност за прилагане на индивидуален подход за предотвратяване на риска от появата на майчино-неонатални усложнения, свързани с ГЗД.

Изтъквам оригиналността и приносното научно значение на изследването на д-р Яначкова на раните биохимични и плацентарни маркери, за предсказване и своевременно оценка на риска от поява на ГЗД. Остойностоявам в научно-методичен и приложен аспект прилагането на интегриран подход, базиран на възможностите на съвременните клинични, терапевтични и поведенчески подходи за персонализирано проследяване на бременните жени с метаболитен риск, в насока диагностика, терапия, обучение и наблюдение.

В третото направление, **„Синдром на поликистозните яйчници” (СПЯ)**, д-р Яначкова, разглежда затлъстяването и инсулинова резистентност (ИР) като водещи патогенетични фактори за възникване на метаболитни и репродуктивни нарушения при жената. В рамките на пет публикации е анализирана ролята на допълнителни ендокринни и метаболитни модулатори на метаболитния статус при жени със СПЯ. Като ярък панел по своята оригиналност и значимост се откроява доказването на патогенетичната роля на хиперпролактинемията за възникване на неблагоприятни промени в антропометричните и метаболитни показатели, допринасящи за поява на затлъстяване, липидни и въглехидратни нарушения, инсулинова резистентност и диабетогенен риск при жените със СПЯ.

Оценявам този научен подраздел с висока приносно-научно-теоретична значимост, защото предоставя доказателства, които до момента не са обсъждани в нашата научна литература. Допълването

на тези знания със собствени резултати придава специфичност и оригиналност на научните разработки на д-р Яначкова.

Следващите подраздели към този вид приноси са също с подчертана оригиналност и научна и клинично-приложна значимост. Последователно е изучена и допълнена ролята на витамин Д, чревния микробиом и поведенческите модели, като рискови фактори, модифициращи диабетогенния риск при жени със СПЯ и са проучени възможностите на интегрирания подход към оценката и контрола на метаболитния риск при тези жени.

В четвъртото научно направление **„Хормонална терапия и менопауза”**, в систематизиран вид е проследен периода на климактериума, като е предложен по-презицен и индивидуализиран модел на поведение. В обхвата на три научни стаии са очертани съвременните стратегии за приложение на хормонална терапия в пре- и постменопаузалния период. Оригинален научен фокус в това направление е изучаването на последиците от прилаганата целева медикаментозна и хирургична овариална супресия, при жени с карцином на млечната жлеза. Оценявам оригиналността на представения интегриран диагностично-терапевтичен подход при жени в менопауза за ранна оценка на риска и индивидуализиране на лечението, целящи подобряване на клиничните резултати.

Допълнително е анализирана ролята на хормоналните фактори за подържане на костното здраве при менопаузални жени, като е изъкната клинично-приложната значимост на своевременната профилактика за предотвратяване възникването на остеопораза при климактерични жени с хормонално обусловени проблеми. Тук също е предложен интегриран модел на поведение в насока ранна профилактика на остеопорозата, като е подчертана значимостта на индивидуалния подход при избора на терапевтично решение.

Завършващото пето научно направление е **„Рационална фармакотерапия и мултидисциплинарен подход в ендокринологията”**. Приносите в това направление са изградени на основата на резултатите, представени в 8 научни публикации, в които в различни научни аспекти са анализирани лекарствено-свързани проблеми, при жени с тиреоидни заболявания, СПЯ, захарен диабет, както и анализ на полифармацията при хоспитализирани пациенти и в реалната клинична практика. Клинично-приложната значимост на този раздел се допълва чрез предложената стратегия за интегративен подход, включващ анализ на специфични клинични, фармакологични и поведенчески фактори при избора на терапия, базиран върху по-доброто разбиране на лекарствената ефикасност и безопасност. Приносите на д-р Яначкова са свързани с оптимизиране на фармакотерапията при ендокринни заболявания, чрез анализ на лекарствената безопасност, въвеждане на мултидисциплинарен подход на медицинска грижа и дефиниране ролята на фармацевта в лечебния процес.

В рамките на това направление са разгледани и дългосрочните последици върху ендокринната система след преболедувана COVID-19 инфекция, като са анализирани механизмите за развитие на тиреоидна увреда и свързаната с нея тиреоидна дисфункция при лица с лека и умерена тежест на инфекцията. Научно- и клинично-приносната оригиналност на това изследване е насочена към дългосрочно проследяване на тиреоидната функция при преболедувалите лица в насока по-добро разбиране на патогенезата на вирусното увреждане и необходимостта от своевременно приложение на медикаментозна терапия.

В обобщение:

Оригиналността на научните разработки на д-р Яначкова и тяхната приносна стойност се състои в изграденото от нея самостоятелно концептуално научно направление, в което са проследени взаимно-свързаните патофизиологични механизми и клиничните последиствия на ендокрините и метаболитни нарушения при жената в различни етапи от нейния репродуктивен и пострепродуктивен жизнен цикъл, преди забременяване, през бременността и климактериума, както и цялостно завършен интегративен диагностично-фармакотерапевтичен подход към тези нарушения.

Представената от д-р Яначкова научната новост е обобщена в седем приноси, всеки от които има изключително висока научна и пионерна стойност не само за България, но и в международен план.

Нейната научна дейност показва последователно развитие и умение за достигане на тематична цялост и завършеност.

II. 2. Учебно-преподавателска дейност:

Д-р Яначкова предоставя авторска справка за учебно-преподавателска дейност, която е свързана с активно участие в обучителния процес в лечебното заведение, в което работи, СБАЛАГ "Д-р Щерев". От справката е видно нейното регулярно участие като лектор с представяне на клинични случаи, научни доклади и презентации на медицински колегии, интердисциплинарни научни конференции с международно участие, в областта на репродуктивната гинекология, организирани от болницата, в която работи.

Участвала е като обучителен лектор в научни форуми, конгреси и конференции, вкл. и такива организирани от МУ-Плевен.

Нейният предходен академичен преподавателски опит като асистент в МИ на МВР включва участие в обучение на студенти, лекари-специализанти, както и провеждане на обучителни лекционни курсове за служители на МВР, насочени към придобиване на знания и умения за оказване на първа долекарска помощ.

Към настоящия момент д-р Яначкова участва в разработване на учебник за студенти и лекари, със самостоятелно авторство в три глави, който предстои да бъде издаден, което представлява принос към създаването на съвременни учебни ресурси.

Д-р Яначкова не предоставя академична справка за учебна натовареност, но такава не се изисква. Съгласно правилника на НИИ е необходимо само доказателство за нейното участие като изследовател към съответния институт. Към настоящия момент д-р Яначкова участва в един текущ изследователски проект към НИИ на МУ-Плевен от 2025г. и е член на изследователския екип на още един изследователски проект, който в момента е в процедура за одобрение.

II. 3. Лечебна дейност:

Д-р Веселина Яначкова дм е изграден лекар-клиницист, който има 14 години трудов стаж като активен ендокринолог. Тя владее всички основни клинични и диагностични методики по специалността „Ендокринология” и ги прилага в своята ежедневна клинична практика. Своите професионални умения е изградила от участие в впечатляващи на брой обучителни курсове и специализации в България и чужбина, детайлно отразени в нейната автобиография.

III. Лични впечатления: Познавам д-р Яначкова от 2023г., когато бях избрана за член на научното жури, свързано със защита на нейния дисертационен труд, върху който изготвих рецензия. За три годишния времеви период на нашето професионално познанство не веднъж съм имала възможността да се убедя в нейния професионализъм, личностно-ценностна характеристика, умения за работа в екип, способност да генерира идеи и да ги реализира. Три пъти съм я канила като лектор в научни сесии на строго-научни мероприятия, на които съм била организатор или модератор. Нейните научни доклади и презентации се отличават не само със своето съдържание, но и много добра онагледеност, академича оригиналност и лекторско обаяние.

Активно следя нейната публикационна активност, защото голяма част от моя професионален път също е свързан с изучаване на ендокринно-метаболитните нарушения при бременни жени и притежавам необходимата научна компетентност и знания да анализирам и оценявам нейната, надграждаща проблема, приносна значимост както за науката, така и за практиката.

IV. Заключение: Д-р Веселина Яначкова дм, отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и на Правилника на МУ- Плевен за заемане на академични длъжности.

Д-р Яначкова дм е изследовател с оригинални научни търсения, с достътъчни по обем и качество научни трудове, публикувани в авторитетни научни списания. Тя е доказан специалист-ендокринолог, с богат лечебно-диагностичен опит и има дългогодишен лекторски стаж.

На основание на достатъчния научен обем публикации и тяхната научна стойност, на активната учебна и лекторска дейност на д-р Веселина Яначкова, дм, и не на последно място и на нейния професионален авторитет, считам нейната кандидатура за напълно основателна.

Убедено давам своята положителна оценка и гласувам „ЗА” присъждането на академичната длъжност „Доцент” по научната специалност „Ендокринология” в НИИ на МУ-Плевен на д-р Веселина Евтимова Яначкова, дм,.

09.07.2026г.

Плевен

Изготвил рецензията: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

доц. Катя Тодорава дм

REVIEW

By Assoc. Prof. Katya Nikolova Todorova, M.D., internal member of the academic selection committee

for the competition to fill the academic position of “Associate Professor”

I.1. Information on the Procedure:

The competition for the academic position (AP) of “Associate Professor” in the scientific specialty within the field of higher education 7. **Health Care and Sports**, professional area, 7.1 **Medicine**, scientific specialty “**Endocrinology**,” for the needs of the Scientific Research Institute (SRI) at Medical University (MU) -Pleven, was announced in the State Gazette, Issue No. 26/March 13, 2026. By Order No. RK 1313/April 28, 2026, of the Rector of MU-Pleven, Prof. Dr. D. Dimitrov, MD, PhD, the composition of the Scientific Jury for the procedure was determined, and the decision of the first meeting held in absentia was to submit a review as an internal member representing MU-Pleven.

The sole candidate in the competition is Dr. Veselina Evtimova Yanachkova, MD, PhD

The required set of documents, along with all scientific materials and references, has been prepared and submitted in electronic form. The documents were submitted on time, properly organized, and contain well-presented supporting evidence. The documents submitted for participation in the competition for the academic position of “Associate Professor” were prepared in accordance with the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB); (ZRASRB); (<http://mon.bg>, dated May 5, 2018), the Regulations for its Implementation (RRI ZRASRB), and the Regulations on the Conditions and Procedures for Obtaining Academic Degrees and Holding Academic Positions at MU-Pleven.

This review has been prepared in accordance with the requirements of the ZRASRB and Chapter II, Section I of the PP ZRASRB.

I have no joint publications with Dr. V. Yanachkova, MD, PhD and have never worked with her in scientific team. I believe this fact attests to the absolute objectivity with which I can prepare my review and reach an objective conclusion.

I. 2. Professional Background of the Candidate:

Dr. Veselina Evtimova Yanachkova was born in 1981 in the city of Pernik. She completed her secondary education at the “Hr. Smirnenski” Natural Sciences and Mathematics High School in Pernik, specializing in “Biology and Chemistry,” in 1999. In 2006, she graduated with honors with a master’s degree in Medicine from the Medical University of Sofia.

Dr. Yanachkova began her professional career first as a medical representative (2006–2007) and then as a product manager (2008–2012) at two different pharmaceutical companies. From November 2009 through 2013, she worked as a clinician at “St. Pantaleymon “ Medical Center. She was admitted as a resident physician at the Endocrinology Clinic of the Medical Institute (MI) of the Ministry of the Interior in 2008 and completed her specialty in “Endocrinology” in 2012. After successfully passing a competitive examination, she was appointed as a full-time assistant at the Clinic of Endocrinology at the MI of the Ministry of Interior, where she worked until 2015. From August 2013 to the present, she has been working as an endocrinologist at the “Dr. Shterev” Medical Complex in Sofia.

Dr. Yanachkova holds a master’s degree in “Public Health and Health Management.”

In 2019, she was enrolled as a self-directed doctoral candidate in the “Endocrinology” doctoral program at the Department of Internal Medicine, Medical University of Sofia. She earned her Ph.D in Endocrinology from MU–Sofia in 2023.

In March 2025, she was appointed as a researcher at the **Research Institute of MU–Pleven**, where she conducts scientific research.

II.1. General Description of the Submitted Materials

Dr. Veselina Yanachkova, MD, PhD has submitted a list of her scientific publications covering the period from January 2009 to 2026. She has summarized her scientific activity by groups, in accordance with the Regulations for the Development of the Scientific Staff at MU-Pleven. The list of her scientific works includes a total of 58 titles: **1 dissertation** for the award of the educational and scientific degree of “Doctor”; **2 chapters** in an internationally peer-reviewed scientific publication (books); **42** scientific publications; **19** participations in scientific conferences abroad and **20** scientific conferences in Bulgaria; **1** scientific project at the Pleven Research Institute. A total of **18** of Dr. V. Yanachkova’s publications appear in foreign peer-reviewed scientific journals with an impact factor (IF) (**85.7%**); she is the lead author on **14** of them. Abstracts of **18** scientific papers have been published in journals with an IF. In 9 scientific articles published in peer-reviewed Bulgarian journals, she is the first author. Dr. Yanchkova is the lead author in a total of 57.5% of the full-text publications presented.

II.11. Scientific Output from a Scientometric Perspective:

The scoring of the scientometric indicators is presented by the candidate, Dr. Yanachkova, as follows:

Group A – **50** points; Group B, Indicator B4 – **333.6** points; Group G: total –**200.87** points, of which: Indicator G7 – **89.50** points, Indicator G8 – **91.30** points, Indicator G9 – **20** points; Group D, total—**288** metric points, of which Indicator D10—**225** metric points.

To these, I add Group E, total—70 metric points, of which Indicator E15—40 metric points and Indicator E16—30 metric points.

Dr. Yanachkova presents a document from the Central Medical Library (CML) in Sofia listing a total of **388 citations** in scientific publications (including foreign sources: Scopus, Web of Science, and other open-access sources—379—and Bulgarian sources from the CML’s library collection—9), with a total H-index of 13; (Indicator D 10—225t.) The total Impact factor is 58.76; the total SJR is 13.475 (document provided by the CML in Sofia)=

Document 20, “Author’s Statement on Teaching and Educational Activities,” provided by Dr. Yanachkova, describes her work as a reviewer for two journals, MDPI and BMJ, but no further details are provided.

Document 15, “Author’s Report on Participation in Research Projects,” demonstrates that she has participated in **two research projects** at the Research Institute of the **Medical University of Pleven—2**, one of which is ongoing and the other is in the process of being launched.

The publications she submitted for the competition cover all quartiles, with a predominance of journals from the Q4 (Clarivate) and Q2 (Scopus) groups. The top Q1 quartile is represented to a moderate extent.

The points from the reports submitted by Dr. Yanachkova, which I have verified, can be accepted as presented.

Compliance with Bulgarian Legislation

The documentation shows that Dr. V. Yanachkova’s scientific output meets the scientometric criteria of MU-Pleven for the position of “Associate Professor” (total points from Group A to Group D: **584.51**) and exceeds the minimum national requirements (set by NACID—**350 points** for the same groups) for holding the academic rank of “Associate Professor,” in accordance with the legislation of the Republic of Bulgaria.

II. Major Scientific, Applied Scientific, and Teaching Contributions

II. 1. Scientific and Applied Scientific Activity

Dr. V. Yanachkova’s scientific works are primarily in the field of her competition specialty, addressing contemporary issues in the pathogenesis, diagnosis, clinical practice, and treatment of major endocrine diseases. Dr. Yanachkova has specific areas of interest on which she has focused her research: thyroid dysfunction during pregnancy, gestational diabetes, polycystic ovary syndrome (PCOS), obesity, insulin resistance, metabolic syndrome, and their impact on reproductive health, as well as pharmacotherapy and a multidisciplinary approach in endocrinology.

Dr. V. Yanachkova, MD, Ph.D’s expanded habilitation report presents 51 scientific contributions, divided into five areas, which are categorized as scientific-theoretical, scientific-methodological, and scientific-applied.

The first area focuses on the study of **thyroid dysfunction during pregnancy**.

Dr. Yanachkova presents the scientific-theoretical and clinical significance of this issue in three scientific publications, in which she argues for the need to develop specific nomograms using appropriate trimester-specific TSH ranges, the importance of early screening for thyroid dysfunction (TD), and the possibility of preventing the risk of overdiagnosis and overtreatment in cases of subclinical thyroid disorders during pregnancy.

Dr. Yanachkova's scientific research in this area is pioneering and original for our country and lays the foundation for applying a population-specific and individualized approach to the assessment and treatment of TD.

The second area focuses on the study of **gestational diabetes mellitus** (GDM)

In a series of eight publications covering various research areas, the complex mechanisms regulating maternal carbohydrate and metabolic disorders during pregnancy were studied from a pathogenetic perspective, as well as the interrelationship between dysregulated thyroid and placental functions and disorders in carbohydrate metabolism. Based on the studies in the dissertation, the need for early screening for gestational diabetes through an oral glucose tolerance test (OGTT) during the first trimester of pregnancy to identify at-risk pregnant women early, allowing for an individualized approach to prevent the risk of maternal-neonatal complications associated with GDM.

I highlight the originality and scientific significance of Dr. Yanachkova's research on early biochemical and placental markers for the prediction and timely assessment of the risk of GDM. I evaluate, from both a scientific-methodological and applied perspective, the implementation of an integrated approach based on the capabilities of modern clinical, therapeutic, and behavioral approaches for personalized monitoring of pregnant women at metabolic risk, with a focus on diagnosis, therapy, education, and follow-up.

In the third area, "**Polycystic Ovary Syndrome**" (PCOS), Dr. Yanachkova examines obesity and insulin resistance (IR) as leading pathogenic factors in the development of metabolic and reproductive disorders in women. Across five publications, the role of additional endocrine and metabolic factors was analyzed. Five publications analyzed the role of additional endocrine and metabolic modulators of metabolic status in women with PCOS. A particularly notable contribution, distinguished by its originality and significance, is the demonstration of the pathogenic role of hyperprolactinemia in the development of adverse changes in anthropometric and metabolic parameters, contributing to the onset of obesity, lipid and carbohydrate disorders, insulin resistance, and diabetogenic risk in women with PCOS.

I assess this scientific subsection as having high scientific and theoretical significance because it provides evidence that has not yet been discussed in our scientific literature. Supplementing this knowledge with her own findings lends specificity and originality to Dr. Yanachkova's scientific work.

The subsequent subsections addressing these types of contributions also demonstrate marked originality and scientific and clinical significance. The role of vitamin D, the gut microbiome, and behavioral patterns as risk factors modifying the risk of diabetes in women with PCOS has been systematically studied and expanded upon, and the possibilities of an integrated approach to the assessment and management of metabolic risk in these women have been explored.

In the fourth research area, "**Hormone Therapy and Menopause**," the climacteric period is systematically examined, and a more precise and individualized treatment model is proposed. Three research papers outline contemporary strategies for the application of hormone therapy during the pre- and postmenopausal periods. An original research focus in this area is the study of the consequences of targeted medical and surgical ovarian suppression in women with breast cancer. I appreciate the

originality of the presented integrated diagnostic and therapeutic approach in menopausal women for early risk assessment and individualized treatment, aimed at improving clinical outcomes.

Additionally, the role of hormonal factors in maintaining bone health in menopausal women is analyzed, highlighting the clinical and practical significance of timely prevention to avert the onset of osteoporosis in menopausal women with hormone-related issues. An integrated behavioral model for the early prevention of osteoporosis is also proposed here, emphasizing the importance of an individualized approach in selecting a therapeutic solution.

The fifth research area is “**Rational Pharmacotherapy and a Multidisciplinary Approach in Endocrinology.**” The contributions in this area are based on the results presented in eight scientific publications, which analyze, from various scientific perspectives, medication-related issues in women with thyroid disorders, PCOS, diabetes mellitus, as well as an analysis of polypharmacy in hospitalized patients and in real-world clinical practice. The clinical and practical significance of this section is complemented by the proposed strategy for an integrative approach, which includes an analysis of specific clinical, pharmacological, and behavioral factors in the selection of therapy, based on a better understanding of drug efficacy and safety. Dr. Yanachkova’s contributions relate to the optimization of pharmacotherapy for endocrine disorders through the analysis of drug safety, the implementation of a multidisciplinary approach to medical care, and the definition of the pharmacist’s role in the treatment process.

Within this area of research, the long-term effects on the endocrine system following a past COVID-19 infection have also been examined, with an analysis of the mechanisms underlying the development of thyroid damage and associated thyroid dysfunction in individuals with mild to moderate infection severity. The scientific and clinical originality of this study lies in the long-term monitoring of thyroid function in individuals who have recovered from the infection, with the aim of better understanding the pathogenesis of viral damage and the need for timely administration of drug therapy.

In summary:

The originality of Dr. Yanachkova’s scientific research and its significance lie in the independent conceptual scientific field she has established, in which she has examined the interrelated pathophysiological mechanisms and clinical consequences of endocrine and metabolic disorders in women at various stages of their reproductive and postreproductive life cycles—before conception, through pregnancy and menopause, as well as a comprehensive, integrated diagnostic and pharmacotherapeutic approach to these disorders.

The scientific innovation presented by Dr. Yanachkova is summarized in seven contributions, each of which is of exceptionally high scientific and pioneering value not only for Bulgaria but also internationally.

Her scientific work demonstrates consistent development and an ability to achieve thematic coherence and completeness.

II. 2. Teaching and Educational Activities:

Dr. Yanachkova has provided a record of her teaching and educational activities, which involve active participation in the educational process at the medical facility where she works, SBALAG “Dr. Shterev.” The report demonstrates her regular participation as a lecturer, presenting clinical cases, scientific papers, and presentations at medical colloquia and interdisciplinary scientific conferences with international participation in the field of reproductive gynecology, organized by the hospital where she works.

She has served as an instructor at scientific forums, congresses, and conferences, including those organized by the Medical University of Pleven.

Her previous academic teaching experience as an assistant professor at the Medical Institute of the Ministry of the Interior included participating in the training of students and resident physicians, as well as conducting educational lecture courses for Ministry of the Interior personnel aimed at acquiring the knowledge and skills necessary to provide first aid.

At present, Dr. Yanachkova is participating in the development of a textbook for students and physicians, having authored three chapters herself; the book is scheduled for publication, which represents a contribution to the creation of modern educational resources.

Dr. Yanachkova has not provided an academic transcript detailing her teaching load, but such documentation is not required. According to the regulations of the Research Institute, only proof of her participation as a researcher at the respective institute is necessary. Currently, Dr. Yanachkova has been participating in one ongoing research project at the Research Institute of MU-Pleven since 2025 and is a member of the research team for another research project that is currently undergoing the approval process.

II. 3. Clinical Practice:

Dr. Veselina Yanchkova, MD, is an accomplished clinician with 14 years of professional experience as an active endocrinologist. She is proficient in all major clinical and diagnostic methods in the field of endocrinology and applies them in her daily clinical practice. She has developed her professional skills through participation in an impressive number of training courses and specializations in Bulgaria and abroad, which are detailed in her resume.

III. Personal Impressions:

I have known Dr. Yanachkova since 2023, when I was selected as a member of the academic jury for the defense of her dissertation, for which I prepared a review. Over the three-year period of our professional acquaintance, I have had the opportunity on more than one occasion to witness her professionalism, personal integrity, teamwork skills, and ability to generate and implement ideas. I have invited her three times to speak at scientific sessions during strictly academic events that I organized or moderated. Her scientific reports and presentations stand out not only for their content but also for their excellent visual presentation, academic originality, and charisma as a speaker.

I actively follow her publications because a large part of my professional career is also dedicated to studying endocrine and metabolic disorders in pregnant women, and I possess the necessary scientific expertise and knowledge to analyze and evaluate her work, which builds upon the existing body of knowledge and significance for both science and clinical practice.

IV. Conclusion: Dr. Veselina Yanachkova, MD, PhD meets all the requirements of the Law on Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB), its implementing regulations, and the regulations of the Medical University of Pleven regarding the appointment to academic positions.

Dr. Yanachkova, MD, PhD is a researcher engaged in original scientific inquiry, with a sufficient number and high quality of scientific works published in reputable scientific journals. She is a proven specialist in endocrinology, with extensive clinical and diagnostic experience, and has many years of experience as a lecturer.

Based on the sufficient volume of scientific publications and their scientific value, on Dr. Veselina Yanachkova, MD's active teaching and lecturing activities, and, last but not least, on her professional standing, I consider her candidacy to be fully justified.

I confidently give my positive assessment and vote “FOR” the conferral of the academic rank of “Associate Professor” in the scientific specialty of “Endocrinology” at the Research Institute of the Medical University of Pleven upon Dr. Veselina Evtimova Yanachkova, MD, PhD.

July 09, 2026

Pleven

Review prepared by: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

Assoc. Prof. Katya Todorova, MD